

Partimotion

Motion till riksdagen 2015/16:2262

av Jan Björklund m.fl. (FP)

En liberal feministisk utrikespolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flickors och kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter ska genomsyra den svenska kampen för mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flickors och kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter ska genomsyra svensk biståndspolitik och där behållas som ett av de tre genomgripande perspektiven och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land såväl som medlemsland i EU och FN ska agera för att alla länder ska respektera den grundläggande mänskliga rättigheten att kvinnor ska ha tillgång till fria, lagliga och säkra aborter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en intensifierad kamp inom EU, liksom globalt, mot människohandel och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i högre grad måste uppmärksamma och driva frågan om förtryck av kvinnor och flickor på grund av religiös tillhörighet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ till en FN-resolution med fokus på kvinnor i konstitutionsbyggande och demokratiseringsprocesser, samt kvinnorepresentationen i såväl nationella parlament, regeringar som lokala politiska församlingar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I en patriarkal värld blir kvinnor ofta förlorare. FN uppskattar att över 70 procent av de människor som lever i fattigdom är kvinnor. Inkomstskillnaderna, som i Sverige är stora, är i omvärlden ofta brutala. Kvinnliga entreprenörer i Etiopien tjänar 34 öre på varje krona en manlig entreprenör tjänar, i Bangladesh 12 öre. I låg- och medelinkomstländer är kvinnors dödlighet ofta betydligt högre än den för män.

Kvinnors och flickors mänskliga rättigheter kränks samtidigt i ännu högre grad än mäns och pojkars runt om på vår jord. Barnäktenskap och tvångsäktenskap med unga flickor är en verklighet. Islamistiska fundamentalistiska organisationer som IS och Boko Haram i Nigeria utför systematiska ofattbara övergrepp på flickor och kvinnor. Soldater och poliser våldtar och sprider skräck. Mäns våld mot kvinnor är utbrett. Respekten för kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter är ofta obefintlig. Trafficking och sexslavar är en realitet. Och samtidigt är de kvinnor som runt om i världen kämpar för mänskliga rättigheter i regel mer utsatta.

Så här behöver det inte vara. Världens demokratier kan göra skillnad. Svenska trupper var med och stoppade massvåldtakterna av kvinnor i krigets Bosnien. Svenska insatser i Afghanistan har bidragit till att fler flickor går i skolan. Sverige har idag soldater i inbördeskrigets Mali, där det sexuella våldet mot kvinnor är en del av konflikten. Försvarsmakten utbildar peshmerga-soldater i norra Irak i kampen mot IS. Men Sverige måste göra ännu mer för att världen över bidra till ett bättre liv för kvinnor och flickor: Ett feministiskt perspektiv ska genomsyra svensk utrikespolitik.

Folkpartiet Liberalerna har sedan lång tid drivit frågan om kvinnors och flickors rättigheter inom ramen för utrikespolitiken. Att stärka deras rättigheter och resurser världen över är en avgörande framtidsfråga. Vi välkomnar därför att även de rödgröna sett behovet av en feministisk utrikespolitik, även om vi var många som frågade oss hur en regering som vill sätta kvinnors rättigheter i centrum ens kan överväga att förlänga ett långtgående militärt samarbetsavtal med en av världens värsta kvinnoförtryckare: Saudiarabien. En feministisk utrikespolitik rimmar mycket illa med att samarbeta militärt med en diktatur som begår grova systematiska övergrepp mot kvinnor. Det är en politik som inte går ihop.

En feministisk utrikespolitik bör ta sin form i två konkreta utrikes- och säkerhetspolitiska linjer.

För det första måste Sverige än tydligare än idag verka för att kvinnor och flickor världen över ska åtnjuta sina mänskliga rättigheter, och därmed inkludera rätten till sin egen kropp. Sveriges politik för mänskliga rättigheter ska prioritera kvinnors och flickors friheter, rättigheter och möjligheter. På samma sätt ska detta även framöver genomsyra svensk biståndspolitik och där behållas som ett av de tre genomgripande perspektiven. Det finns här ingen motsättning mot att även inkludera ett tydligt hbt-perspektiv i bistånds- och utrikespolitiken. Tvärtom. Det ska finnas tusen och ett sätt att vara kvinna, och tusen och ett sätt att vara man. Hbt-agendan är avgörande i en feministisk utrikespolitik.

Centralt i feministisk utrikespolitik är också att Sverige både som enskilt land och som medlemsland i EU och FN, agerar för att alla länder ska respektera den grundläggande mänskliga rättigheten att kvinnor ska ha tillgång till fria, lagliga och säkra aborter. Bara i 61 länder är abort fritt och tillgängligt för alla. I 66 länder som täcker en fjärdedel av världens befolkning är istället aborter helt förbjudna eller bara tillåtna när kvinnans liv är i fara, i över 70 länder tillåts bara abort om kvinnans hälsa riskeras eller om barnet kommer växa upp i fattigdom. Utmaningen för Sverige är här stor. Inom ramen för EU-samarbetet bör Sverige också särskilt prioritera en intensifierad kamp mot människohandeln med kvinnors och flickors kroppar. Arbetet mot trafficking och sexslaveri måste drivas vidare, också globalt. Vi måste fokusera mer på sexköparna och efterfrågan. Det som primärt upprätthåller människohandel och prostitution är just efterfrågan. I det sammanhanget vill vi lyfta fram den svenska sexköpslagen. I länder där det är straffbelagt att köpa sexuella tjänster, men inte att sälja dem, är trafficking mindre vanligt.

Såväl kvinnor som män far illa i konflikter. Rätten till sin kropp är för många kvinnor och flickor särskilt hotad i konflikter, krig och i länder där våldsmonopolet fallit samman. När rättsstatens principer slutar att upprätthållas drabbas kvinnor och barn allra värst. Här måste Sverige i FN driva frågan om att uppmärksamma denna grups särskilt utsatta situation. Särskild kraft måste ägnas åt att stoppa massvåldtäkter som en form av vapen och avskaffa strafflöshet för sexuellt och annat våld mot kvinnor och flickor. Vid internationella operationer är det avgörande att deltagare får utbildning både i genuskunskap i allmänhet och i synnerhet i Säkerhetsrådets resolutioner 1325 samt 1820.

Sverige måste i högre grad uppmärksamma och driva frågan om förtryck av kvinnor och

flickor på grund av religiös tillhörighet i internationella fora som EU och FN. Vi har sett hur IS bedriver en fasansfull slavhandel och genomför tvångskonvertering av kvinnor och flickor som har annan religiös bakgrund, men även i många andra konflikter blir kvinnor och flickor extra utsatta för att de tillhör en specifik religion.

Den andra linjen i svensk feministisk utrikespolitik är att ge kvinnor mer makt över världen. Kvinnor utgör bara drygt 20 procent av världens parlamentariker. Bara 15 kvinnor i världen är regeringschefer och bland världens statschefer finns inte ens tio kvinnor.

Det behövs här betydligt bättre utbyte mellan världens länder av framgångsrika metoder, formella eller informella kvotsystem eller andra typer av positiv särbehandling som visat sig öka andelen kvinnliga politiker på ledande poster. Inte minst krävs insatser för att öka andelen kvinnliga politiker på de allra högsta posterna inom politiken.

I denna fråga bör Sverige agera. Vi bör som land ta initiativ till en FN-resolution med fokus på kvinnors möjligheter att erhålla politisk makt. En sådan resolution bör särskilt behandla kvinnors roll både i konstitutionsbyggande och demokratiseringsprocesser, samt kvinnorepresentationen i såväl nationella parlament, regeringar som lokala politiska församlingar.

En liberal feministisk utrikespolitik handlar också om att ta ställning för internationella samarbeten inom säkerhets- och försvarsområdet. I den allmänna svenska debatten tycks ibland feminism bli synonymt med pacifistisk undfallenhet, Nato-motstånd och ovilja gentemot militära insatser. Feminismen är större än så. Grova kränkningar mot kvinnor förekommer alltför ofta i de konflikter som pågår runt om i vår värld. Bland liberala feminister som driver en idealistisk aktivistisk säkerhetspolitik är det självklart att friheten ibland måste försvaras med militära insatser. Omvärlden har en skyldighet att ingripa, även med våld, för att försvara också kvinnors och flickors mänskliga rättigheter.

Said Abdu (FP)

Tina Acketoft (FP)

Maria Arnholm (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Bengt Eliasson (FP)

Roger Haddad (FP)

Robert Hannah (FP)

Fredrik Malm (FP)

Christer Nylander (FP)

Birgitta Ohlsson (FP)

Mats Persson (FP)

Mathias Sundin (FP)

Lars Tysklind (FP)

Erik Ullenhag (FP)

Maria Weimer (FP)

Barbro Westerholm (FP)

Allan Widman (FP)

Christina Örnebjär (FP)